

Türkiye İlaç Pazarı Ocak - Eylül 2020

İçindekiler

1. Türkiye İlaç Pazarı	2
1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları	2
a. Fiyat	3
b. Hacim	3
c. Satış Dağılımı	3
d. Yeni Ürün.....	3
1.2. Pazarın Yapısı.....	4
a. Referans-Eşdeğer İlaçlar	4
b. İthal-İmal İlaçlar	4
c. Biyoteknolojik İlaçlar.....	4
2. Tıbbi Ürün Pazarı	5
2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler	6
3. Dış Ticaret	6

1. Türkiye İlaç Pazarı

Türkiye ilaç pazarında 2020 yılı ilk 9 ayında hastane ve eczane kanalı olmak üzere toplamda %7,1 küçülme ile 1,62 milyar kutu satışı gerçekleşmiştir. Değer olarak bakıldığında ise pazarın %17,4 artışla 34,6 milyar TL'ye ulaştığı görülmektedir.

Kutu başına düşen ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde ise 2019 yılının ilk 9 ayında 16,9 TL olan fiyat, 2020 yılında %26,4 artışla 21,4 TL olmuştur.

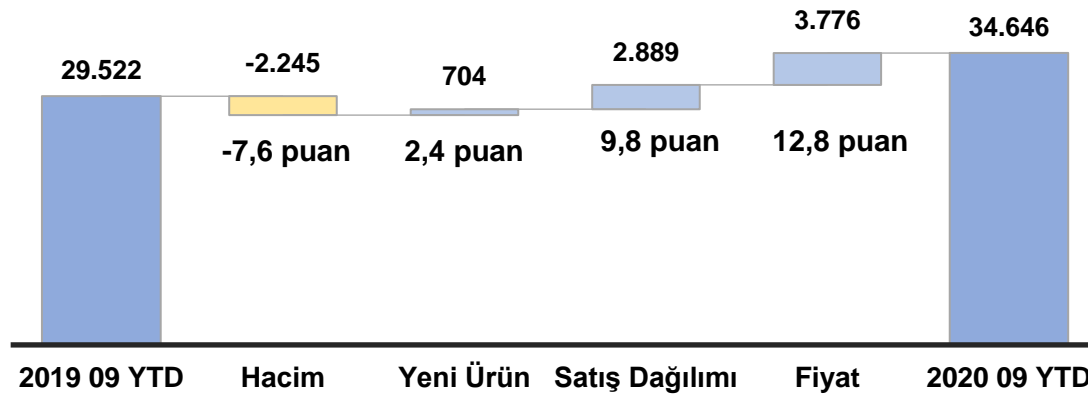
Tablo 1-Türkiye İlaç Pazarı

Ocak-Eylül	Toplam Değer (milyar TL)			Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.
İlaç Pazarı	29,5	34,6	17,4%	1,74	1,62	-7,1%	16,9	21,4	26,4%

1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları

2020 yılı ilk 9 ayı için pazardaki büyümenin kaynakları incelendiğinde değer olarak ortaya çıkan değişimin, 4 ana etkenden oluştuğu değerlendirilmektedir. Bunlar; mevcut portföydeki hacim, yeni ürün girişleri, satış dağılımı ve fiyatta ortaya çıkan değişimlerdir.

Grafik 1- İlaç Pazarında Büyümenin Kaynakları

Kaynak: IQVIA, IEİS

a. Fiyat

Şubat 2020’de ilaç fiyatlarını belirleyen dönemsel avro değerinde %12,1 seviyesinde artış yaşanmıştır. Buna bağlı olarak 2020 yılı ilk 9 ayında bir önceki yıla göre gerçekleşen %17,4’lük büyümenin 12,8 puanı (3.776 milyon TL) fiyat artışından kaynaklanmaktadır.

b. Hacim

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de yaşanan pandeminin olumsuz etkilerinin ülkemiz ilaç pazarında da kendisini gösterdiği anlaşılmaktadır. Bu anlamda, 2020 yılının ilk 9 ayında mevcut portföyde yer alan ilaçların satışlarındaki 7,6 puanlık (-2.245 milyon TL) azalma, büyümeye negatif etki katmıştır.

c. Satış Dağılımı

Pazarda mevcut ürünlerin satış dağılımındaki değişiklikler, başka bir ifadeyle daha yüksek fiyatlı ürünlere doğru satış hacmindeki değişim, büyümeye 9,8 puan (2.889 milyon TL) katkı sağlamıştır.

d. Yeni Ürün

2020 yılı ilk 9 ayında ilaç pazarındaki büyümenin 2,4 puanı ise (704 milyon TL) pazara yeni giren ilaçlardan kaynaklanmıştır. İlaç pazarına yılın ilk 9 ayında toplam 225 adet ilaç girmiştir.

Pazara yeni sunulan ilaçlar içinde adet bazında en fazla paya sahip olan tedavi grubu sinir sistemi ilaçları olmuştur. 35 adet sinir sistemi (%15,6), 33 adet antibiyotik (%14,7), 19 adet onkoloji (%8,4), 16 adet soğuk algınlığı, öksürük (%7,1), 16 adet antiromatizmal (%7,1) ve 14 adet kardiyovasküler grubuna ait ilaç pazara girmiştir.

Pazara yeni giren 25 adet referans ürünün tamamı kimyasal olup 20 ürün ithal, 5 ürün ise imaldir. Referans ürünlerden 24’ünün eşdeğeri bulunmamaktadır.

Pazara yeni giren eşdeğer ilaçlar ise 200 adet olup, bu ilaçların 3 tanesi biyobenzer ilaçlardır. 200 adet eşdeğer ilacın ise yalnızca 12 adeti ithal ürün sınıfındadır.

Tablo 2- Pazara Yeni Giren Ürünler

İlaç	225
Eşdeğer	200
İthal	12
İmal	188
Referans	25
Eşdeğeri Yok	24
Eşdeğeri Var	1

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.2. Pazarın Yapısı

a. Referans-Eşdeğer İlaçlar

2020 yılı ilk 9 ayı itibarıyla referans ilaçların satışı değerinde %20,1 büyüme ile 23,6 milyar TL'ye ulaşmıştır. Hacimde ise %5,1 azalma ile 0,66 milyar kutu satışı gerçekleşmiştir.

2020 yılı ilk 9 ayında eşdeğer ilaçların satışı ise %11,9 artış oranı ile 11,1 milyar TL'ye ulaşmış, hacim ölçeğinde ise %8,5 azalma ile 0,96 milyar kutu seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2020 yılı ilk 9 ayında referans ilaçların kutu başına düşen fiyatı yaklaşık 35,9 TL iken, eşdeğer ilaçların ise 11,5 TL olmuştur.

Tablo 3- Referans-Eşdeğer İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.
Referans	19,6	23,6	20,1%	0,69	0,66	-5,1%	28,4	35,9	26,5%
Eşdeğer	9,9	11,1	11,9%	1,05	0,96	-8,5%	9,4	11,5	22,3%

Kaynak: IQVIA, İEİS

b. İthal-İmal İlaçlar

İthal ilaçlar ve imal ilaçlarda hacim açısından pazarın sırasıyla %4 ve %7,5 küçüldüğü görülmektedir. . Değer ölçeğinde ise 2020 yılı ilk 9 ayında ithal ilaçlarda %22,2 artışla 16,9 milyar TL, imal ilaçlarda ise %13,1 artışla 17,7 milyar TL satış gerçekleşmiştir.

Ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde ise ithal ilaçların kutu başına düşen ortalama fiyatı 87,6 TL iken, imal ilaçlarda 12,4 TL'dir.

Tablo 4- İthal-İmal İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.
İthal	13,8	16,9	22,2%	0,20	0,19	-4,0%	68,8	87,6	27,2%
İmal	15,7	17,7	13,1%	1,54	1,43	-7,5%	10,2	12,4	22,3%

Kaynak: IQVIA, İEİS

c. Biyoteknolojik İlaçlar

Türkiye biyoteknolojik ilaç pazarı toplamda 139 marka altında 342 form ilaçtan oluşmaktadır. Söz konusu ilaçların 114 marka altında 256 formu referans biyoteknolojik ve 25 marka altında 86 formu biyobenzer ilaçlardan oluşmaktadır.

Biyoteknolojik ilaçlar, 2020 yılı ilk 9 ay itibarıyla değerinde %23,4 artış oranı ile 6.180,5 milyon TL satışa ulaşmıştır. Hacimde ise %12,4 oranında bir artış ile 24,3 milyon kutu satışı gerçekleşmiştir. Aynı dönemde referans biyoteknolojik ürünler %21,3 büyüyerek 5.542,1 milyon TL'ye, biyobenzer ilaçlar ise %46 artış göstererek 638,4 milyon TL seviyesine ulaşmıştır.

Tablo 5- Biyoteknolojik İlaçlar

	9 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.
Biyotek	5.007,2	6.180,5	23,4%	21,6	24,3	12,4%	231,4	254,1	9,8%
Referans	4.569,9	5.542,1	21,3%	14,7	16,8	14,0%	310,1	329,8	6,4%
Biyobenzer	437,3	638,4	46,0%	6,9	7,5	8,9%	63,4	85,0	34,1%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2. Tıbbi Ürün Pazarı

İlaç şirketlerinin portföylerinde yer alan ve ilaç olmayan tıbbi ürünler, Sağlık Bakanlığından izinli geleneksel bitkisel tıbbi ürünleri, biyosidal ürünleri, farmasötik formdaki bazı tıbbi cihazları, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaları, kozmetik ve dermokozmetik ürünleri; Tarım ve Orman Bakanlığından izinli vitaminleri, gıda takviyelerini ve mamaları içermektedir.

Bu ürünler, 2020 yılı ilk 9 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %41,3 büyüme ile değerinde 3.132,5 milyon TL'ye, kutuda ise %16 artış ile 153,9 milyon kutu hacme erişmişlerdir. Bu ürünlerin ortalama fiyatı ise 20,4 TL'dir.

İlaç dışı tıbbi ürünlerin en büyük sınıfını oluşturan enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ürünlerinin hacmi 93,7 milyon kutu seviyesindedir. Sağlık Bakanlığında ruhsatlı ilaçlar gibi referans fiyat sistemine tabi olan bu ürünlerin ortalama fiyatı 13,1 TL'dir. Dolayısıyla, tıbbi ürünlerin ortalama fiyatınının 20,1 TL olmasında başlıca etkiye sahiptir. Aynı dönemde gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 43,6 TL, mamaların ortalama fiyatı 42,9 TL'dir.

Tablo 6-Türkiye Tıbbi Ürün Pazarı

	9 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			9 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.
Tıbbi Ürün Pazarı	2.217,2	3.132,5	41,3%	132,7	153,9	16,0%	16,7	20,4	21,8%
Gıda Takviyesi	800,5	1.224,7	53,0%	19,9	28,1	41,6%	40,3	43,6	8,1%
Enteral Beslenme ve Tıbbi Amaçlı Gıda	1.034,6	1.389,7	34,3%	93,7	104,9	12,0%	11,0	13,2	19,9%
Mama	191,4	257,9	34,7%	5,3	6,0	12,6%	35,9	42,9	19,6%
Diğerleri	190,8	260,1	36,4%	13,8	14,9	7,5%	13,8	17,5	26,8%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Pazara 2020 yılı ilk 9 ayında 103 adet ilaç dışı tıbbi ürün girmiştir. Bu 103 üründen 84 tanesi (%81,6) gıda takviyesi, 11 tanesi (%10,7) mama, 5 tanesi (%4,9) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ve 3 tanesi (%2,9) geleneksel bitkisel tıbbi üründür.

Tablo 7- Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Ürünler	Adet
	103
Gıda Takviyesi	84
Mama	11
Enteral Beslenme ve Tıbbi Amaçlı Gıda	5
Geleneksel Bitkisel Tıbbi Ürün	3

Kaynak: IQVIA, İEİS

3. Dış Ticaret

TÜİK genel ticaret sistemi hesap yöntemine göre 2020 yılı Eylül ayında ilaç ihracatı 2019 yılının aynı ayına göre %33,6 artışla 153,9 milyon ABD Doları seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde Türkiye ihracatındaki genel büyüme ise %4,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Benzer şekilde, 2020 yılı ilk 9 ayında Türkiye ihracatında %10,9 azalma yaşanırken, ilaç ihracatı %33,2 artışla 1.307,1 milyon ABD Dolarına ulaşmıştır. Aynı dönemde ilaç ithalatındaki artış ise % 3,4 ile sınırlı kalmış ve 4.125,4 milyon ABD Doları olmuştur.

Bu gelişmeler sonucunda ise 2020 yılı Ocak-Eylül döneminde ilaç ihracatının ithalatı karşılama oranı ise geçen yılın aynı dönemine göre yaklaşık 7 puan artmış ve %31,7 seviyesine ulaşmıştır.

Eylül 2020 itibarıyla 12 aylık ilaç ihracatı bir önceki yıla göre %31,2 artarak 1.767,7 milyon ABD Doları seviyesine ulaşmış, bu süreçte Türkiye ihracatı ise %7,8 seviyesinde azalmıştır. Aynı dönemde ilaç ithalatı %9,3 artışla 5.689,9 milyon ABD Dolarına ulaşmıştır. Bu gelişmeler

sonucunda 12 aylık dönemde ilaç ihracatının ithalatı karşılama oranı %31,1 seviyesine çıkmış, ilaç dış ticaret açığı ise 3.922,2 milyon ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

(Milyon ABD Doları)	2019	Eyl 19	Eyl 20	Değ.	Ocak Eylül 2019	Ocak Eylül 2020	Değ.	Ekim 2018 Eylül 2019	Ekim 2019 Eylül 2020	Değ.
İhracat										
Türkiye	180.848,6	15.273,6	16.009,2	4,8%	132.792,6	118.324,8	-10,9%	180.415,8	166.364,9	-7,8%
İlaç	1.442,1	115,2	153,9	33,6%	981,5	1.307,1	33,2%	1.346,9	1.767,7	31,2%
İlaç Payı	0,80%	0,75%	0,96%		0,74%	1,10%		0,75%	1,06%	
İthalat										
Türkiye	210.344,3	16.940,6	20.836,9	23,0%	153.885,3	156.186,4	1,5%	203.328,1	212.646,3	4,6%
İlaç	5.555,5	445,8	546,7	22,6%	3.991,0	4.125,4	3,4%	5.206,5	5.689,9	9,3%
İlaç Payı	2,64%	2,63%	2,62%		2,59%	2,64%		2,56%	2,68%	
Dış Ticaret Hacmi										
Türkiye	391.192,9	32.214,2	36.846,2	14,4%	286.677,9	274.511,2	-4,2%	383.743,9	379.011,2	-1,2%
İlaç	6.997,6	561,0	700,6	24,9%	4.972,5	5.432,4	9,3%	6.553,4	7.457,6	13,8%
İlaç Payı	1,79%	1,74%	1,90%		1,73%	1,98%		1,71%	1,97%	
Dış Ticaret Açığı										
Türkiye	-29.495,7	-1.667,1	-4.827,7	189,6%	-21.092,8	-37.861,6	79,5%	-22.912,3	-46.281,3	102%
İlaç	-4.113,4	-318,4	-392,9	23,4%	-3.009,5	-2.818,3	-6,4%	-3.859,6	-3.922,2	1,6%
İlaç Payı	13,90%	19,10%	8,14%		14,27%	7,44%		16,85%	8,47%	
İhracat/İthalat										
Türkiye	86,0%	90,2%	76,8%		86,3%	75,8%		88,7%	78,2%	
İlaç	26,0%	25,8%	28,1%		24,6%	31,7%		25,9%	31,1%	

Kaynak: TÜİK, İEİS